

RÅDETS HENSTILLING**af 13. juli 2018****om Nederlandenes nationale reformprogram for 2018 og med Rådets udtalelse om Nederlandenes stabilitetsprogram for 2018**

(2018/C 320/18)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker ⁽¹⁾, særlig artikel 5, stk. 2,som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer ⁽²⁾, særlig artikel 6, stk. 1,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) Den 22. november 2017 vedtog Kommissionen den årlige vækstundersøgelse, som markerede starten på det europæiske semester 2018 for samordning af de økonomiske politikker. Den tog behørigt hensyn til den europæiske søjle for sociale rettigheder, som blev proklameret af Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen den 17. november 2017. Den 22. marts 2018 tilsluttede Det Europæiske Råd sig prioriteterne i den årlige vækstundersøgelse. Den 22. november 2017 vedtog Kommissionen på grundlag af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 ligeledes rapporten om varslingsmekanismen, hvori Nederlandene blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilke der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Samme dato vedtog Kommissionen en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet, som Det Europæiske Råd tilsluttede sig den 22. marts 2018. Den 14. maj 2018 vedtog Rådet henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet ⁽³⁾ («henstillingen vedrørende euroområdet»).
- (2) Da Luxembourg har euroen som valuta, og i betragtning af de nære indbyrdes forbindelser mellem økonomierne i Den Økonomiske og Monetære Union, bør Nederlandene sikre en fuldstændig og rettidig implementering af henstillingen vedrørende euroområdet som afspejlet i henstilling 1 og 2 nedenfor.
- (3) Den 7. marts 2018 blev landerapporten for Nederlandene 2018 offentliggjort. Den indeholdt en vurdering af visse fremskridt med hensyn til gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger, som Rådet vedtog den 11. juli 2017 ⁽⁴⁾, opfølgningen på de landespecifikke henstillinger, der blev vedtaget de foregående år, og opfyldelsen af Nederlandenes nationale Europa 2020-mål. Den indeholdt desuden en dybdegående undersøgelse efter artikel 5 i forordning (EU) nr. 1176/2011, hvis resultater også blev offentliggjort den 7. marts 2018. Kommissionen konkluderede i sin analyse, at Nederlandene er berørt af makroøkonomiske ubalancer. Nederlandene er navnlig den medlemsstat i euroområdet, der har det største treårige gennemsnitlige overskud på betalingsbalancens løbende poster i forhold til BNP. Overskuddet er tegn på en ikkeoptimal fordeling af ressourcerne, hvilket kan have en negativ indvirkning på vækst og velfærd. Den private gæld er betydelig, navnlig husholdningernes realkreditgæld og de multinationale virksomheders gæld. Husholdningernes såkaldte lange balancer øger sårbarheden over for finansielle chok.

⁽¹⁾ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.⁽²⁾ EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25.⁽³⁾ EUT C 179 af 25.5.2018, s. 1.⁽⁴⁾ EUT C 261 af 9.8.2017, s. 1.

- (4) Nederlandene fremlagde den 30. april 2018 sit nationale reformprogram for 2018 og den 26. april 2018 sit stabilitetsprogram for 2018. For at tage hensyn til de indbyrdes sammenhænge mellem de to programmer er de blevet vurderet sammen.
- (5) Der er taget hensyn til de relevante landespecifikke henstillinger i programmeringen af de europæiske struktur- og investeringsfonde («ESI-fondene») for 2014-2020. I henhold til artikel 23 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013⁽¹⁾ kan Kommissionen, hvis det er nødvendigt for at støtte gennemførelsen af relevante rådshenstillinger, anmode en medlemsstat om at evaluere og foreslå ændringer i sin partnerskabsaftale og sine relevante programmer. Kommissionen har redegjort nærmere for, hvordan den agter at anvende den nævnte bestemmelse, i retningslinjerne for anvendelsen af foranstaltninger, der knytter ESI-fondenes effektivitet til forsvarlig økonomisk styring.
- (6) Nederlandene er i øjeblikket underlagt den forebyggende del af stabilitets- og vækstpakten. I sit stabilitetsprogram for 2018 planlægger regeringen et fald i det offentlige overskud fra 1,1 % af BNP i 2017 til 0,3 % af BNP i 2021. Den mellemfristede budgetmålsætning om et strukturelt underskud på 0,5 % af BNP er fortsat opfyldt i hele programperioden. Ifølge stabilitetsprogrammet for 2018 ventes den offentlige gældskvote at falde til 44,0 % af BNP i 2021. Det makroøkonomiske scenarie, der ligger til grund for disse budgetfremskrivninger, er realistisk. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2018 ventes den strukturelle saldo at falde fra et overskud på 0,5 % af BNP i 2017 til et underskud på 0,1 % af BNP i 2018 og 0,3 % af BNP i 2019, hvilket er over den mellemfristede budgetmålsætning. Den offentlige bruttogæld forventes at falde støt og forblive under traktatens referenceværdi. Rådet er af den generelle opfattelse, at Nederlandene ventes at overholde bestemmelserne i stabilitets- og vækstpakten i 2018 og 2019. Samtidig er der under hensyntagen til den mellemfristede målsætning stadig spillerum til at benytte finans- og strukturpolitikken til at øge de offentlige og private investeringer i forskning, udvikling og innovation.
- (7) Nederlandene har en effektiv forsknings- og udviklingssektor, og landets ligeledes effektive uddannelsessystem og stærke videnskabelige fundament giver et solidt grundlag for at fremme innovations- og vækstkapaciteten gennem tiltag inden for uddannelse samt forskning og udvikling. Der er bebudet betydelige yderligere investeringer, som vil kunne bidrage til at stabilisere den offentlige og private forsknings- og udviklingsintensitet. Hvorvidt Nederlandene vil nå sine Europa 2020-mål, navnlig målene om investeringer i forskning og udvikling samt vedvarende energi, er fortsat usikkert.
- (8) En nøgleudfordring, hvad angår husholdningernes høje gældsætning, er boligmarkedet, hvor de stivheder og forvridende incitamenter, der er blevet opbygget gennem årtier, præger mønstrene for boligfinansiering og opsparing. Siden 2012 er der gennemført en række foranstaltninger for delvis at afhjælpe disse problemer. I 2017 offentliggjorde regeringen planer om at fremskynde nedsættelsen af rentefradraget på realkreditlån fra og med 2020. Da der ikke findes et velfungerende midtersegment på lejeboligmarkedet, tilskyndes husholdningerne imidlertid til at købe snarere end at leje, hvilket fører til en stor gæld i forhold til deres indkomst og økonomisk sårbarhed i en ung alder. Det sociale boligsegment er et af de relativt største i Unionen, men boligerne bebos ikke altid af dem, der har et reelt behov for disse. Husholdninger med høje indkomster bliver boende i sociale boliger, eftersom de sociale boligselskaber ikke hæver huslejerne så hurtigt, som de har ret til ifølge loven. Regeringen har bebudet sin hensigt om at støtte udbuddet af økonomisk overkommelige boliger på det private lejemarked, men har endnu ikke offentliggjort nogen konkrete planer for en sådan støtte.
- (9) Som angivet i henstillingen vedrørende euroområdet har strategier for bekæmpelse af aggressiv skatteplanlægning stor betydning for at forhindre konkurrenceforvridninger mellem virksomheder, sikre fair behandling af skatteyderne og værne om de offentlige finanser. Effekter af skatteyderes aggressive planlægningsstrategier, som smitter af på tværs af medlemsstater, kræver en samordnet indsats i form af nationale politikker, der supplerer EU-lovgivningen. De meget store udbytte-, royalty- og rentebetalinger, der foretages via Nederlandene, tyder på, at landets skatteregler udnyttes af virksomheder, der beskæftiger sig med aggressiv skatteplanlægning. En stor del af de udenlandske direkte investeringer er foretaget i såkaldte »special purpose entities«. Da der ikke opkræves kildeskat på udgående (dvs. fra personer med hjemsted i Unionen til personer med hjemsted i tredjelande) royalty- og rentebetalinger, kan det føre til, at disse betalinger fuldstændig fritages for beskatning, hvis de heller ikke pålægges skat i modtagerlandet. Også manglen på visse regler for bekæmpelse af misbrug, især i tilfælde af

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013 af 17. december 2013 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 320).

hybride enheder, kan lette aggressiv skatteplanlægning. Kommissionen anerkender, at Nederlandenes tilsagn om at bekæmpe aggressiv skatteplanlægning, som det er fastlagt i reformdagsordenen på skatteområdet, herunder kildeskat på royalty-, rente- og udbyttebetalinger i tilfælde af misbrug eller betalinger til lavbeskatningslande, er et positivt skridt med hensyn til at mindske aggressiv skatteplanlægning, der bør gennemføres så hurtigt som muligt og overvåges nøje. På baggrund af de seneste drøftelser med de nederlandske myndigheder vil Kommissionen fortsætte sin konstruktive dialog for at bekæmpe skatteyderes aggressive skatteplanlægning.

- (10) På trods af lav arbejdsløshed og mange ledige stillinger var væksten i de nominelle lønninger på 1,5 % i 2017 moderat. Dette tal ligger under det niveau, der kunne forventes på grundlag af inflation, produktivitet og arbejdsløshed. Den moderate lønvækst kan delvis forklares af den langsomme stigning i produktiviteten, det endnu uudnyttede arbejdskraftpotentiale og den øgede segmentering af arbejdsmarkedet. I 2017 vedtog regeringen flere finanspolitiske foranstaltninger, som mindsker skatten på arbejde og øger husholdningernes disponible indkomst for personer, der arbejder. En yderligere forbedring af husholdningernes disponible indkomst ved at skabe de rette betingelser for at fremme lønvæksten samt en reform af pensionssystemets anden søjle for at gøre den mere gennemsigtig, mere retfærdig på tværs af og mellem generationerne og mindre følsom over for økonomiske udsving vil stimulere den indenlandske efterspørgsel og bidrage til at genoprette balancen i euroområdet.
- (11) Den seneste tids vækst i beskæftigelsen kan for en stor del tilskrives en stigning i antallet af beskæftigede på tidsbegrænsede kontrakter og i antallet af selvstændige. Den høje og stigende andel af tidsbegrænsede kontrakter samt den hurtige stigning i antallet af selvstændige uden ansatte kan forklares ved de store forskelle i de gældende arbejdsmarkedsregler, beskyttelse af arbejdstagere samt forskelle i skatte- og socialsikringslovgivning. Selv om der er truffet visse foranstaltninger, og yderligere foranstaltninger er blevet bebudet for nylig, giver nogle af disse faktorer stadig arbejdstagerne økonomiske incitamenter til at begynde at arbejde som selvstændige eller begunstiger, at de ansættes på tidsbegrænsede kontrakter. Endvidere er håndhævelsen af foranstaltninger til at bekæmpe proformaselvstændighed blevet suspenderet indtil 2020. Selvstændige har oftere utilstrækkelige invaliditets-, arbejdsløsheds- og aldersforsikringer, hvilket kan påvirke det sociale sikringsystems bæredygtighed på lang sigt.
- (12) Selv om arbejdsmarkedet samlet set fungerer godt, er der stadig et uudnyttet arbejdskraftpotentiale. Navnlig det store antal deltidsbeskæftigede kvinder og beskæftigelsessituationen for personer med migrantbaggrund er stadig en stor udfordring. Beskæftigelsesfrekvensen for indvandrere, der ikke er født i EU, er 20,6 procentpoint lavere end for personer, der er født i Nederlandene, og forskellen er endnu større for kvinder, der ikke er født i EU.
- (13) De seneste års stigning i husholdningernes opsparingskvote skyldes til dels den højere opsparing i pensionssystemets anden søjle (obligatoriske, supplerende private ordninger), som lovgivningen har bidraget til. En passende fordeling af omkostninger og risici inden for og mellem generationerne, som går videre end de regler, der er vedtaget for indeksregulering og finansielle stødpuder (finansielle vurderingsrammer), vil medvirke til, at husstandene fordeler deres økonomiske midler på en mere vækstoffremmende måde. Regeringen har bekræftet sin hensigt om at foretage en gennemgribende reform af pensionssystemets anden søjle for at forbedre dækningen og skabe en mere gennemsigtig, fleksibel og aktuarmæssigt retfærdig ordning. Ifølge rapporten om befolkningsaldringen 2018 er der en mellemhøj risiko for den finansielle holdbarhed på lang sigt, da udgifterne til langtidspleje forventes at stige fra 3,5 % til 6,0 % af BNP i 2070.
- (14) Som led i det europæiske semester 2018 har Kommissionen gennemført en omfattende analyse af Nederlandenes økonomiske politik, som blev offentliggjort i landerapporten for 2018. Den har også vurderet stabilitetsprogrammet for 2018, det nationale reformprogram for 2018 samt de foranstaltninger, der er truffet som opfølgning på de henstillinger, der er blevet rettet til Nederlandene i de foregående år. Kommissionen har ikke blot taget hensyn til deres relevans for en holdbar finanspolitik og socioøkonomisk politik i Nederlandene, men også til, i hvilket omfang de overholder EU-regler og -retningslinjer, da der er behov for at styrke den samlede økonomiske styring i Unionen ved på EU-plan at give input til de kommende nationale beslutninger.
- (15) Rådet har på baggrund af denne vurdering gennemgået Nederlandenes stabilitetsprogram for 2018 og er af den opfattelse ⁽¹⁾, at Nederlandene ventes at overholde stabilitets- og vækstpagten.
- (16) På baggrund af Kommissionens dybdegående undersøgelse og denne vurdering har Rådet gennemgået det nationale reformprogram for 2018 og stabilitetsprogrammet for 2018. Dets henstillinger i henhold til artikel 6 i forordning (EU) nr. 1176/2011 afspejles i henstilling 1 og 2 nedenfor,

⁽¹⁾ I henhold til artikel 5, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1466/97.

HENSTILLER, at Nederlandene i 2018 og 2019 iværksætter tiltag med henblik på:

1. Under hensyntagen til den mellemfristede målsætning at benytte finans- og strukturpolitikken til at øge de offentlige og private investeringer i forskning, udvikling og innovation. At træffe foranstaltninger til at mindske fordelene ved gældsfinansiering for husholdninger og fjerne de sidste forvridninger på boligmarkedet, navnlig ved at fremme udviklingen af den private udlejningssektor.
2. At mindske incitamenterne til at anvende tidsbegrænsede kontrakter og selvstændige uden ansatte, og samtidig fremme en passende social beskyttelse for selvstændige og bekæmpe proformaselvstændighed. I samarbejde med arbejdsmarkedets parter at skabe betingelser, der fremmer en højere lønvækst. At sikre, at pensionssystemets anden søjle er mere gennemsigtig, mere retfærdig på tværs af og mellem generationerne og mindre følsom over for økonomiske udsving.

Udfærdiget i Bruxelles, den 13. juli 2018.

På Rådets vegne

H. LÖGER

Formand
